

2. Číselné obory

1. Zjednodušte výraz $\frac{1 + \frac{5}{b}}{\frac{b^2}{5} - 5}$ pro všechna $b \in \mathbb{R} \setminus \{-5; 0; 5\}$.
2. Zjednodušte výraz $\frac{4c^{-1}(c - c^2)}{c^{-1} - 1}$. Dále určete, pro která reálná čísla c má daný výraz smysl.
3. Zjednodušte výraz $\sqrt[4]{\frac{a^{64}}{36} \cdot \left(\frac{2 \cdot 3}{a^{14}}\right)^2}$ pro všechna $a \in (0; \infty)$.
4. Zjednodušte číselný výraz $\frac{3^{2020} + 3^{2021} + 3^{2022} + 3^{2023}}{40}$ (výsledek zapište jako mocninu prvočísla).
5. Kolik cifer má zápis přirozeného čísla $(2^{127} \cdot 5^{125})$ v desítkové soustavě?
6. Na číselné ose jsou obrazy tří čísel: 0 , x a $2x + 5$. Všechny dílky na ose jsou stejně velké.

- Vyjádřete poměr $x : (2x + 5)$.
  - Určete velikost jednoho dílku.
7. Do všech prázdných polí tabulky zapište stejné nenulové číslo n tak, aby byl součin tří čísel v prvním řádku roven převrácené hodnotě součinu všech tří čísel v druhém řádku.

	$-\frac{1}{2}$	$\frac{1}{9}$
$\frac{1}{12}$		
  8. Po zvýšení poplatku za vypracování matematického domácího úkolu o 50 % si Karel od spolužáků účtuje přesně 354 korun za úkol. Kolik stálo vypracování domácího úkolů před zdražením?
  9. Pro tři nenulová čísla a, b, c platí, že b je 48 % čísla a a také 32 % čísla c . Vypočítejte, kolik procent z čísla a představuje číslo c .
  10. Dva kamarádi spustili stopky. Miloš tleskne vždy po 12 sekundách, Karel tleskne vždy po 18 sekundách. Po kolika sekundách od spuštění stopek tlesknou poprvé oba kamarádi najednou?
-

2. Číselné obory

1. Upravte výraz $(n^0 + 6n^{-1} - 7n^{-2}) \cdot \left(\frac{\sqrt{n+7}}{n}\right)^{-2}$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$.
  2. Určete nejmenší přirozené číslo n , pro které je výraz $\frac{n}{30} - \frac{38}{n}$ kladný.
  3. Určete poslední cifru čísel:
    - $11^{(12^{13})}$;
    - 2019^{2019} ;
    - $222^{(22^2)}$.
  4. Dokažte, že $31 \mid (5^{3131} + 5^{3133} + 5^{3135})$.
  5. Dokažte, že $6 \mid (7^n + 5)$ pro všechna $n \in \mathbb{N}$.
  6. Kterými číslicemi nemůže končit $n!$ pro žádné $n \in \mathbb{N}$?
  7. Nalezněte takové číslo $n \in \mathbb{N}$, jehož faktoriál končí právě pěti nulami (šestá číslice zprava je tedy nenulová), eventuálně dokažte, že takové číslo n neexistuje.
  8. Porovnejte mezi sebou racionální čísla $\frac{666\ 666\ 666\ 664}{666\ 666\ 666\ 667}$ a $\frac{555\ 555\ 555\ 554}{555\ 555\ 555\ 557}$.
-

Řešení

Státní úroveň

1. $\frac{5}{b(b-5)}$
2. $4c; \quad c \in \mathbb{R} \setminus \{0; 1\}$
3. a^9
4. 3^{2020}
5. 126 cifer
6.
  - $x : (2x + 5) = 4 : 9$
  - 1 dílek má velikost 20 jednotek
7. $n = -6$
8. 236 Kč
9. Číslo c představuje 150 % čísla a .
10. Poprvé tlesknou najednou po 36 sekundách.

Školní úroveň

1. $n - 1$
2. $n = 34$
3.
  - Poslední cifra je 1.
  - Poslední cifra je 9.
  - Poslední cifra je 6.
4. *Nápověda:* Vytkněte 5^{3131} .
5. *Nápověda:* Dokažte indukci.
6. Nemůže končit na 3, 5, 7, 8 a 9.
7. Takové číslo n neexistuje.
8. Platí $\frac{666\ 666\ 666\ 664}{666\ 666\ 666\ 667} > \frac{555\ 555\ 555\ 554}{555\ 555\ 555\ 557}$.